

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vin. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 20.

V Ljubljani, dne 6. novembra 1909.

Letnik II.

Mladeniški tečaj od 7. do 20. novembra v Ljubljani.

Predavanja

bodo o sledečih tvarinah:

1. Dr. Mantuani: **Kako ohranimo značaj našega domovja?** (domača umetnost, narodni slog, noše, običaji, igre, krajevne lepote.)

2. Prof. Jarc: **Naša ustava in uprava.**

3. Dr. A. Ušeničnik: **Po čem se razlikuje krščanski socializem od liberalizma in socialne demokracije?**

4. Dr. Zajc: **Zdravje, človekov največji zaklad.**

5. Dr. Pogačnik: **Zadružništvo.**

6. I. Podlesnik: **Praktično delo v naših društvih.**

7. Fr. Terseglav: **Mladinska vzgoja.**

Telovadba.

Načrt za telovadski tečaj je že popolnoma izdelan in je sledeči:

Nedelja, 7. novembra: Seja vaditeljev prvotedenskega tečaja.

Ponedeljek, 8. novembra: Od 2. do 4. popoldne redovne vaje začetne; od 8. do pol 10.

zvečer ponavljanje redovnih vaj in vaje početnih gibov prostih vaj.

Torek, 9. novembra: Od 2. do 4. redovne in proste vaje; od pol 9. do 10. zvečer orodna telovadba.

Sreda, 10. novembra: Od 2. do 4. popoldne redovne in proste vaje; od 6. do 7. zvečer tehnično predavanje »Redovnih in prostih vaj giba«, V. Jeločnik.

Četrtek, 11. novembra: Od 2. do 4. popoldne orodna telovadba; od 8. do 10. zvečer vzorna telovadna ura: redovne in proste vaje in orodna telovadba.

Petek, 12. novembra: Od 2. do 4. popoldne redovne in proste vaje; od pol šeste do sedme zvečer tehnično predavanje: »Poveljevanje, vaditelji, statistika«, V. Jeločnik. Od pol 9. do 10. zvečer vzorna telovadna ura: redovne in proste vaje in orodna telovadba.

Sobota, 13. novembra: Od 2. do 4. popoldne vzorna telovadna ura; od 8. do 10. zvečer javna produkcija obiskovalcev prvotedenskega tečaja.

Nedelja, 14. novembra: Seja vaditeljev drugotedenskega tečaja.

Ponedeljek, 15. novembra: Od 2. do 4. popoldne redovne in proste vaje, orodna telovadba; od 8. do 10. zvečer nove proste vaje.

Povest telovadca.

Piše telovadec.

II.

Tedaj sem šele začutil, da nisem več otrok, spoznal sem, da si s svojo pridnostjo lahko sam ustvarim srečno prihodnost. Sam svoj sem se zdel. V mojih rokah je bila kocka usode. Od mojega uma in mojega srca je bila odvisna usoda; ta dva sta odločevala, kaj naj storim, kaj opustim.

Vesele misli so mi rojile po glavi, ko sem korakal prvič k telovadbi, kjer je bil zbran cvet vasi — sami krepki mladeniči. Velika, dolga vrsta samih jakih, še ne pokvarjenih, nepomehkuženih in neizpridenih fantov. Koliko ognja, koliko navdušenja je bilo v tej četi! Toda glava vsem je bil načelnik; kar zagledal sem se vanj, ko je prikorakal pred četo. Njemu smo bili vsi slepo udani. Vsako njegovo povelje smo izpolnili brez ugovora, kajti svesti smo si bili, da

smo brez njega kakor čreda brez pastirja. To je bil pa tudi oni mladenič, v katerega smo vsi gledali s ponosom, to je bil oni, ki nam je bil vzgled pravega, poštenega in za vse lepo vnetega mladeniča. Ta nam je začrtal cilje, po katerih smo vsi koprnili. Toda ni bil samo naš telovadni učitelj, ampak tudi dušni. Njegovo geslo je bilo: »Zdrav duh v zdravem telesu.« Eno brez drugega ne more obstajati. Le oboje skupaj tvori harmonično celoto. Zato nam zamore biti le zdrav duh v zdravem telesu vzor. In to nam je tudi razložil naš vrli načelnik takoj pri prvi uri. Kako živo so mi še one besede v spominu! Da, bile so besede iz bratskega srca. Nam vsem se je zdelo, kakor bi olja prilival našemu pogumu. Še sedaj mi done njegove besede, kakor odmev od skalnih gora in pečin. »Bratje,« tako je začel, »poglejte to jabolko! Kako lepo je rdeče, toda poglejte še notranjost! Kakšno je? Tak je mladenič, ki ima zdravo telo, v katerem pa prebiva podla, izprijena

Torek, 16. novembra: Od 2. do 4. popoldne redovne vaje, stare in nove proste vaje, orodna telovadba; od pol 9. do 10. zvečer nove proste vaje, sabljanje.

Sreda, 17. novembra: Od 2. do 4. popoldne vzorna telovadna ura; od 6. do 7. zvečer tehnično predavanje: »Hibe redovnih in prostih vaj, poveljevanje«, V. Jeločnik. Od pol 9. do 10. zvečer nove proste vaje.

Četrtek, 18. novembra: Od 6. do 7. zvečer, sabljanje; od pol 9. do 10. zvečer vzorna telovadna ura.

Petek, 19. novembra: Od 2. do 4. popoldne proste vaje, sabljanje, orodna telovadba; od pol 6. do 7. tehniško predavanje: »Telovadni znaki na kroju«, Jeločnik. Od pol 9. do 10. zvečer vzorna telovadna ura.

Sobota, 20. novembra: Od 2. do 3. pouk telovadnih vodnikov; od 3. do 5. vaditeljske skušnje; od 8. do 10. zvečer zadnji telovadni uri, ki ste hkrati skušnja za javni nastop, ki bo v nedeljo potem.

Občni zbor Orla

se vrši v nedeljo, 21. novembra, in obsega sledeče:

Ob 8. uri sveta maša v frančiškanski cerkvi. — Okoli 9. ure:

1. Poročilo tajnika in blagajnika.
2. Statistika.
3. Poročilo načelnika.
4. Organizacija in avtonomija okrožij.
5. Organizacija verske in izobraževalne misli v naših odsekih.
6. Uredba posameznih in Zvezinih prirediteljev za leto 1910.
7. Volitve predsedstva in nadzorstva.

Isti dan po občnem zboru se vršj v veliki dvorani »Uniona«

javna telovadba in veselica,

počenši od 6. ure zvečer.

Naši cilji in vzori.

Novo delo.

Pred nekaterimi tedni so se sešli v Ljubljani zastopniki »Slovenske krščansko-socialne zveze«, »Marijinih družb« in »Zveze Orlov«. Namen sestanka je bil, da se prijateljsko porazgovore o naših izobraževalnih in verskih organizacijah in da si na podlagi teh razgovorov napravijo temelj, na katerem se bodo gori navedene organizacije v naprej še lažje in še bolj razvijale. Pa ne samo to! Treba je bilo tudi enkrat odločno povedati, da te organizacije ne nasprotujejo druga drugi, temveč, da hočejo, da se druga drugo podpira in da korakajo te organizacije skupno za prekrasnimi cilji, katere so si postavile.

Ta namen se je popolnoma dosegel. Sad sestanku so bili sklepi, katere za danes samo objavimo, prihodnjic pa bomo o vsakem sklepu posebej natančneje razmotrivali, zlasti v kolikor se tiče naše mladeniške organizacije.

Pripomnimo še, da so zastopniki gori navedenih organizacij predložili svoje sklepe odobrom vsake organizacije oziroma predsedstvom, katera so sklepe odobrila in so postali s tem obvezni za vse člane gori navedenih organizacij.

Sklepi se glase:

I. Želeti je, da se ustanove v vseh slovenskih farah izobraževalna društva.

II. Želeti je, da se ustanovi pri vsakem izobraževalnem društvu mladeniški odsek Orel. Če so dani vsi pogoji za organizatorični in tehnični razvoj tega odseka, naj dela oboje. Ako pa pogoji za telovadbo niso dani, naj dela odsek samo organizatorično.

III. Želeti je, da se osnuje poleg izobraževalnih društev in mladeniških odsekov v vsaki

duša. In kakor okuži in uniči notranjost jabolka v nekoliko dneh lepo njegovo zunanost, tako uniči tudi sprijena duša še tako cvetoče telo. Zato krepite duha in telo! Ne bojte se truda, trnjeva je naša pot! Dan dela in čuječnosti je naše življenje. Zato pot naša ni nastlana s cvetkami, ampak s trnjem in ostrim kamenjem; toda ne bojte se je! Kajti na koncu te poti je naš cilj, je naša svetla zvezda, po kateri koprino. Na konci lepe, s cvetljicami posute poti pa je neprodurna tema, iz katere se sliši le jok in stok . . . Jasni so naši cilji, ne obdajajo jih oblaki in ne pogrezoja se v meglo. Kar smo spoznali s svojim umom, za pravo in resnično, kar nas je učila mati v detinskih letih, za tem hočemo hoditi roko v roki. Z združenimi močmi hočemo premagati vse ovire in težave. Ne bojmo se boja, v boju se bodo naše vrste okrepile, v tem bodo zadobile novih močij. Sicer pa korakajmo brez ozira na desno ali levo naprej!

Na konci našega pota so naši cilji, svetli in jasni.»

Zdelo se mi je, kakor da bi se zbudil iz sanj, ko je končal.

Začela se je telovadba. Kakor povsod, tako nam je bil tudi tu naš načelnik vzor telovadca. Bil pa je tudi kakor rojen za to. Njegova široka pleča in vzbočene prsi so bile kakor iz hrasta. Velik, širok in močan je bil in kljub temu tako gibčen, da smo se mu vsi čudili. Lahkih korakov je prikorakal pod drog. Kakor prožno pero se je vzel na drog. Vzvalovile so se njegove mišice, velik koleb in kakor bi trenil, že je bil v opori. Kakor lahka vaja se mi je zdela, saj jo je s tako lahkoto in hitrostjo napravil. Toda, ko sem prišel na vrsto, poskušal dolgo, vaja mi je pa vendar ostala le pobožna želja. Ni šlo in ni šlo. Tedaj kem spoznal, da ni vse lahko, kar se na prvi pogled zdi človeku lahko. Vendar pa nisem izgubil pogu-

fari mladeniška Marijina družba, v kateri naj se zbirajo poleg drugih mladeničev zlasti tudi za to sposobni in voljni člani mladeniškega odseka.

IV. V svrhu sporazumnega dela med »S. K. S. Z.«, »Marijinimi družbami« in »Zvezo Orlov« naj se od odborov teh organizacij določeni zastopniki večkrat snidejo na tozadevni razgovor.

To so sklepi. Natančnejše o vsakem posebej prihodnjič!

Orel pri vojakih.

(Piše Orel iz Trsta.)

Dragi brat urednik!, vem, da te bo zanimalo izvedeti, kako se menj in mojim tovarišem Orlom godi pri vojakih v Trstu.

Milo in hudo nam je sicer pri srcu, ko čujemo toliko kletvin in sirovosti okoli sebe, hudo posebno zato, ker ima pri vojakih vse to značaj kužne bolezni, ki se prime skoro vsakega, če ni prav posebno trden in duševno krepak. In vendar — veliko sirovosti in poniževanja pa je nam Orlom vendarle prihranjenega in sicer zato, ker znamo proste vaje in se zato hitro naučimo vojaških. Orlom se pri vojakih nikoli ne bo slabo godilo, ne samo zato, ker so gibčni in se dajo naglo poučiti, ampak tudi zato, ker jim disciplina, red in snažnost ne delata toliko težav kakor kakemu trmastemu štoru in ker se tudi znajo postaviti in poveljevati, kar pri vojakih velja neizmerno veliko in lajša trdo vojaško službo.

Tudi to bi rad omenil, da se tistemu, ki se spodobno vede ter izpolnjuje svoje krščanske dolžnosti, nikakor ne godi slabo pri vojakih. Izpočetka ga seveda hudo zasmehujejo, toda če je stanoviten, ga bodo večina spoštovali, drugi pa se ga bali in pustili pri miru. Častniki pa so večinoma, to je treba priznati, veseli poštenih fantov, tudi če so sami — zlasti mlajši — lahko-

mišljeni. Oni dobro vedo, da se na poštenega vojaka smejo zanesti kakor na skalo in starejši častniki, zlasti poveljnik - stotnik, so ponosni na vojaka - poštenjaka in čistega življenja ter zdrave, vesele duše. To si zapomnite, fantje! Klafaču se sicer smejejo, toda če napravi kaj zoper disciplino, ga tembolj kaznujejo in v svojem srcu zaničujejo.

Mi Orli tukaj v Trstu se bomo slabe družbe varovali tudi na ta način, da bomo hodili v krščansko družbo, ki je tudi v Trstu ne manjka, ter se bomo dalje telesno in duševno urili. **Šest nas je in hočemo povsod pokazati, v vojašnici in zunaj nje, da smo Orli vselej in povsodi!**

Bodite zdravi, vsi bratje v slovenski domovini!

Mladinska organizacija, buditeljica Slovencev.

(Piše Orel z Ježice.)

30. oktobra 1909.

Pred dvema letoma na Slovenskem še nismo poznali Orlov, a danes jih pozna zadnji naš gorjan in z veseljem opazuje delo slovenske mladine. Telovadski duh se je zanesel v najširše sloje našega dosedaj toli zaničevanega naroda slovenskega.

Ako potuješ po slovenski zemlji, vidiš poleg jako razvite združne organizacije vse polno naših izobraževalnih društev, dekliških društev in nebroj organiziranih slovenskih fantov. Na enem kraju dobiš fante, ki šele ustanavljajo telovadni odsek; drugje že pridno delujejo na polju ljudske izobrazbe in nočejo več posnemati navade vaških nasprotnikov, katerih glavno delo obstoji v tem, da razgrajajo v ponočnih urah, preklinjajo in motijo spanje ostalih vaščanov.

Pripotoval sem slučajno v vas solnčne Goriške in tudi tamkaj našel orlovo društveno

ma. Vedno sem si mislil: »Če se drugi nauče, pa bi se jaz ne?« In ta misel me je tudi rešila.

Z veseljem v srcu sem korakal vselej od telovadbe domov. Vsak teden se je ponavljalo to trikrat. Vsaka ura se mi je zdela lepša, prijaznejša. Kako bi pa tudi ne bila. Saj mi je vsaka ura prinašala novih uspehov. Pa tudi fantje med seboj smo se vedno bolj spoznali in ljubili. Tu na telovadišču, smo se zbirali vsi, ki ki smo bili enih misli, ki smo imeli enake cilje. Tu pod milim nebom smo se radovali in veselili našega napredka. S kakim navdušenjem smo se pa tudi urili! Preje nerodni in za vsako težjo vajo nesposobni udi so postajali vedno gibčnejši. Vsaka ura je pomenila korak naprej. Kar se nam je preje zdelo nedosegljivo, je postajalo sčasoma lahko. Toda vadili se nismo samo na drogu, ampak tudi na bradlji in v skoku. Tudi to je šlo začetkoma težko, toda vedno smo imeli pred očmi narodni pregovor:

»Vsak začetek je težak!« Zato pa je tudi zmaga povsod naša krepka, neupogljiva volja.

Vaja, katere smo se pa najbolj veselili vsi, je bil skok. Mogoče se to zdi komu malenkostno, toda temu ni tako. Ravno pri skakanju si najbolj urimo ude, tu pridobimo največ gibčnosti. Dosegli smo pa tudi lepe uspehe. Izurili smo se tako, da smo z lahkoto skakali čez 1'60 m visoko vrv. Toda ne samo na višino, ampak tudi na daljavo smo skakali. Najboljši skakači so tu dosegli daljavo 4 m. Kar je vzbujalo največ občudovanja in na kar smo bili najbolj ponosni, je bil skok na daljavo in višino obenem. Kakor lahko pero so preskočili nekateri telovadci daljavo 3 m in še povrhu višino 1'20 m. Veseli smo bili takih uspehov.

Pri vsem tem pa vendar nismo pozabili na redovne in proste vaje. Kajti zavedali smo se, da je telovadec brez teh kakor riba brez vode. Zato smo se takoj v začetku ure urili v redov-

življenje. Lični vaški Gospodarski dom, dom vse tamošnje katoliške organizacije, sem opazil v tej vasi. V hiši, kjer sem prenočil, sem slučajno dobil Orle, ki so se pripravljali k večernemu setanku. Ko se jim predstavim, so me povabili v prej omenjeni Gospodarski dom, kjer je bilo nad vse prijetno. Okoli 8. ure zvečer so prihajali fantje drug za drugim v krasno telovadnico, kjer so si po končanem delu krepili svoje ude. A to ni trajalo dolgo; vsak telovadec je napravil par elegantnih vaj — ta večer ni bil namenjen samo telovadbi — in zbrani smo bili v lično opremljeni društveni dvorani. Najprej so se zbrali pevci ondotnega Orla in zapeli našo lepo himno »Bratom Orlom« in pesem »Slovenec i Hrvat« pod vodstvom tamošnjega organista, marljivega delavca v naši organizaciji, tako lepo, da sem občudoval zmožnost naše mladine. Pri tem sestanku sem opazil dva tamošnja g. kaplana, vaškega učitelja in druge izobražene brate, ki so roka v roki delali za blagor in korist svojih vaščanov. Razvnel se je živahen diskuzijski večer in moje večerne ure so hitro potekale v prijazni družbi. Napraviti je bilo treba še sejo, kjer sem imel priliko opaziti delavnost ondotnega telovadnega odseka, kajti zadnja seja je obsegala kakih 15 strani samih važnih sklepov. Čudil sem se delavnosti vrlih goriških bratov. Po končani seji se še enkrat zbero Orli in zapoje lepo Orlovo himno.

Težko sem se ločil od teh sila pridnih bratov, a vendar z nado, da taki večeri, v katerih je združena telovadba s petjem, predavanjem, poučnimi razgovori, sila dobro vpliva na mladino in ji mora prinesiti boljše dneve kakor jih je imela dosedaj.

Ko sem se vračal domov sem tudi na vasi dobil veseljake, katerim je tovariš alkohol bistril njih um, za namene, kateri bi morali že davno izginiti s sveta. Navdajala me je misel, ali mora biti človek, ki še vedno tava v temi, kedaj zrel za gospodarstvo svojega domova-

nih vajah. Veliko truda je bilo treba, da je bil naš nastop siguren, odločen in lep. Zato smo pa tudi navadno že s tem pridobili polovico uspehov, akoravno nismo zamogli delati najtežjih vaj na orodju. Kako bi jih tudi ne?! Povejte mi, kakšen vtis napravi telovadec, ki zna sicer izborno telovaditi na orodju, ne zna pa najnavadnejših redovnih vaj! Odločen, samozavešten nastop mora imeti vsak, ker to je podlaga vse telovadbe.

S prostimi vajami smo zaključili telovadbo.

Po težkem, napornem urjenju smo se hoteli tudi nekoliko razveseliti. Stopili smo navadno v krog in začeli prepevati narodne pesmi. Tu je prišlo veselje do vrhunca. Ubrano petje se je razlegalo v tiho noč in lepi, čisti, močni glasovi so odmevali od gorskih šum in dobrav. Nato smo se prijateljsko poslovili ter vrnili z novim upom in pogumom v srcu domov.

(Dalje.)

nja. Ni mu poznano društveno življenje, ne lepe besede, ne zna čutiti lepega petja, ne skrbeti za svoje zdravje, sploh z eno besedo človek, ki ni za rabo v današnjih časih. Tujec se izobrazil, umno in trezno gospodari in nikdar ne tarna o slabih časih, kar se pri nas Slovencih dogaja dan za dnevom.

Vas pa, bratje, ne pozabim nikoli in tistega prijaznega večera na goriški zemlji! Saj le na ta način boste dosegli sebi in svojemu milemu narodu to, da bo naš kmet na svoji zemlji sam svoj gospod in ne odvisen od privandranih tujcev. Lahko bo shajal, umno gospodaril in zadovoljno preživel na svojem domu dobo svojega življenja. Ne bo mu potreba iskati kruha tam v daljni Ameriki, kakor se to žalibog dogaja dandanes.

Naše delo — krščansko delo.

(Piše Orel iz Vipave.)

23. oktobra 1909.

Širijo se naše vrste. Ni dneva skoro, da ne vzraste nov telovadni odsek, zbirališče fantov, ga jaz imenujem, ki imajo toliko moči, da napovedo svojim strastem kakor tudi svojim zunanjim nasprotnikom najljutejši boj z uma svitlim mečem.

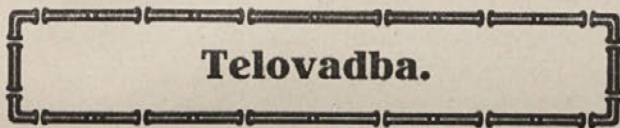
Slovensko ljudstvo še ne gleda povsod naših Orlov s tisto ljubeznijo, ki jo zaslužijo, saj pri nas ne. Kateri so vzroki? Med naše vrste pride časi celo do precejšnjega ugleda fant, ki mu je mar samo čast — postavljanje pri javnih telovadbah — a nič drugega. Celó tako daleč pride, da tak član poseti kako nasprotno veselico — a še ni zadosti, sodelovati želi pri nji in se vsiljuje našim nasprotnikom! Bratje! med ostalimi bodi vedno toliko poguma — vun ž njim — izključite ga! Nič predsodka, en član manj, zato pa je več notranje moči v odseku. In še nekaj je, da ne gleda pri nas ljudstvo Orlov tako kakor bi jih moralo in moglo, ker pridejo včasih na vrh taki fantje, ki jim ni mar nobeno resno delo za vsadanji kruh in ljudje jih imajo za lenuhe. Član, ki ni marljiv delavec, ki se ne trudi za vsakdanji kruh, tudi ni dober Orel! Ni in ni! Nobenega predsodka — vun z njim!

Bratje! še nekaj! Ogledal sem pri nekaterih odsekih kako goje naraščaj. Po pravici rečeno, ponekod še s premalo skrbjo. Naše male bodoče Orle mora vaditi visoko izobražen vaditelj, predavati jim mora članke iz »Mladosti«, vzbujati v njih zanimanje do naše krščansko-demokratske organizacije. Upam, da tudi ne bo grešil morda proti šolskim postavam, ako jih bo učil versko-nravnega življenja. Seveda imajo svoje kremplje marsikje vmes liberalni učitelji. Slučaj: Gospodična učiteljica priporoča telovadbo, menda ni vedela, da so tukaj Orli, in fant med klopmi glasno zašepeče: Jaz sem bil lani štiri ure zaprt, ker sem hodil k telovadbi. »Seveda, ker si hodil k tistim Orlom!«,

po nekolikem odmoru odgovori gospodična. Nadalje razlaga telovadbo tako, da si mora vsak sam napraviti drog itd. in naj telovadi sam doma. Čudna logika! Če bi bili Sokoli, bi že vedela, kam je treba poslati fantičke, da se izurijo za kako »prenovljeno liberalno stranko«.

Mi gremo mimo tega naprej in prepričani smo, da zmagamo. Kakor je pisala naša zlata »Mladost«, imamo radi ljudi, ki bodo kritizirali naše delo iz ljubezni do naše organizacije, stopili v naše vrste in nam dajali nasvetov, zahrbtnim in hinavskim silam pa postavimo nasproti brezobzirno protisilo. Naši načrti so veliki — in mladina slovenska, kakor dan na dan kaže, jih bo zmagala.

Bratje! Eno je potrebno: da duha naše organizacije doumemo, se vanj poglobimo in zlasti marljivo »Mladost« proučujemo! Svojim nasprotnikom pa, naj bodo iz tega ali onega tabora, pa ne smemo dati niti najmanjšega povoda in prilike, da bi našli pezdír v našem očesu! Zato — čistimo vedno in vedno naše vrste in izobrazujmo se!

Telovadba.

Snažnost.

A. J.

Pomanjkanje telovadnic in radi tega še večje pomanjkanje primernih prostorov pri mnogih telovadnih odsekih povzročča, da se dogajajo razni zdravju škarni pojavi pri hranitvi telovadne opreme.

Po telovadbi se vsled potu premočena telovadna oprava kakor trikot-hlače, srajca in tudi črevlji pri mnogih odsekih zavije v kako vrečico ali papir, to se trdo preveže in se cel zavoj vrže v kak zaboj ali omáro, kjer se shrani.

Ker je sušenje pri tako spravljenih oblekah vsled pomanjkanja zračnega prepriha nemogoče, se prične oprava pariti. In taka kakršna je, neposušena, sparjena, smrdljiva, vsebujoča vsled tega mogoče že kali te ali one bolezni, se pri prihodnji telovadni uri zopet obleče. To pa se ponavlja vedno dalje toliko časa, dokler kak bolj snažen telovadec uvidi potrebo, da se mora hlače in srajco oprati.

Vsak telovadec pozna poseben duh, ki kroži po telovadnicah; pozna pa tudi mnogo hujši duh, ki prihaja iz omar ali zabojev, v katerih je spravljen telovadna oprava.

Če pomislimo, da se mnoge bolezni prenesajo, ako se le dotaknemo kake stvari, ki vsebuje kali te ali one bolezni, in dalje ako vidimo, ako se do 50 ali še več telovadnih oblek, premočenih vsled potu in prahu nasičenih, nameče drugo na drugo v ozek, skoro brezračen prostor, potem se moramo le čuditi, da se sliši tako malo o boleznih, ki se pojavljajo na ta način.

Poznam telovadno društvo, ki naj bi bilo za vzgled vsem drugim, kako naj se postopa s telovadno obleko po telovadni uri. Telovadci svojo telovadno obleko zavijejo v mrežo, spleteno iz vrvice, te zvitke spravijo na zračen prostor, kjer se obleka hitro posuši.

Kjer tega storiti ni mogoče, naj bi vsak telovadec svojo telovadno obleko vzel po telovadbi seboj domov, da se doma posuši in prezrači.

Res je, da so mnogi telovadci prekomodni, da bi nesli svoj zavitek s telovadno obleko domov in jo k prihodnji vaji prinesli zopet seboj; toda čut za snago mora biti močnejši od lenobe!

Slovensko krščansko-socialno delavstvo.

Ker je mnogo bratov Orlov delavskega stanu in ker smo tudi mi kot organizacija dolžni doprinašati k napredku in razvoju krščansko-socialnega delavstva, ki nam vselej gre na roko in nas najizdatneje podpira, objavljamo tale oklic:

Izvršilni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva sklicuje sporazumno z načelništvom »Jugoslovanske strokovne zveze«

za nedeljo, dne 28. novembra 1909.

VSESLOVENSKI DELAVSKI SHOD.

Sicer je bilo že letos III. vseslovensko delavsko zborovanje, a ker so izjavile naše delavske organizacije željo, naj bi se letos vršilo še eno vseslovensko delavsko zborovanje, ustreza Izvršilni odbor izraženi želji. Pri sestavi sporeda se je šlo »Izvršilnemu odboru« pred vsem za to, da se seznanj javnost z novo ustanovljeno »Jugoslovansko strokovno zvezo«, sad III. vseslovenskega delavskega shoda. Potrebno je tudi, da se izpremeni organizacija slovenskega krščansko-socialnega delavstva.

Vse naše delavske organizacije pozivamo, naj prično intenzivno agitacijo med krščansko-socialnim delavstvom za obilno udeležbo pri shodu. Naročamo zato vsem našim organizacijam:

1. Prično naj takoj s podrobno agitacijo za udeležbo IV. vseslovenskega delavskega shoda.

2. Do 15. novembra naj naznani vsaka naša organizacija, koliko vstopnic naj se ji dopošlje, ker bo vstop dovoljen le proti vstopnicam, ki se bodo glasile na ime vsakega udeleženca.

3. Kjer ni organizacije, naj se vsak, ki se želi shoda udeležiti, obrne na Izvrševalni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva in priloži znamko za 12 vinarjev da se mu dopošlje vstopnica. — Vsi dopisi glede na shod: »Naša Moč«, Ljubljana.

SPORED:**A. Cerkveno opravilo za udeležence.**

Cerkveno opravilo za udeležence se vrši ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi oo. frančiškano.

B. Vseslovenski delavski shod.

Prostor: »Union«.

Začetek točno ob 9. uri dopoldne.

1. Poročilo Izvršilnega odbora.
2. O potrebi in pomenu »Jugoslovanske strokovne zveze«.
3. Delavstvo in politika.
4. Delavski tisk.
5. Slovensko krščansko - socialno delavstvo in njegovi nasprotniki.
6. Pravno varstvo in zdravniki.
7. Pravno varstvo in pravniki.
8. Namen J. S. Z.
9. Kaj nudi J. S. Z. (Bolniška, brezposelna, preseljevalna, popotna, izredna podpora in podpora za slučaj smrti).
10. J. S. Z. in strokovna društva.
11. Organizacija J. S. Z. (Skupine, plačivnice, okrožja J. S. Z.) in delavski odsek S. K. S. Z.
12. Razprava.

Z Bogom za krščansko delavstvo!

Izvršilni odbor slov. kršč. - soc. delavstva.

Jožef Gostinčar, predsednik.

Mihael Moškerc, podpredsednik.

NAZANILA PREDSEDSTVA.

Bratske odseke opozorimo, da so po § 10. poslovnika Z. T. O. dolžni udeležiti se občnega zbora štiri zastopnik in sicer: a) predsednik, b) načelnik, c) dva za to od odbora določena člana. Ako je predsednik ali načelnik zadržan, morata priti na občni zbor podpredsednik in podnačelnik.

Slovensko katoliško akademično tehnično društvo »Zarja« v Gradcu si je izvolila na svojem prvem občnem zboru dne 19. oktobra 1909, za zimski tečaj 1909/10 sledeči odbor:

Predsednik, tovariš stud. med. Ljudevit Kramberger; podpredsednik, tovariš cand. iur. Ivan Brozovič; tajnik, tovariš stud. iur. Janko Koser; blagajnik, tovariš cand. iur. Miko Oberman; knjižničar, tovariš stud. iur. Janez Leskovec; gospodar, tovariš stud. iur. Anton Kodre; odbor. nam., tovariš cand. iur. Ivo Česnik.

Okrožja.**Spodnja Idrija.**

Dne 24. oktobra je priredilo idrijsko okrožje Orel svoje mesečno predavanje vsposedno z okrožno sejo v Spodnji Idriji. Koliko zanimanja kažejo naši somišljeniki v Spodnji Idriji za razvoj mladeniške organizacije, izpričuje mnogoštevilna udeležba pri okrožnih predavanjih.

Predavanje otvori brat, okrožni predsednik Ivan Jazbar, ki pozdravi vse navzoče ter podeli besedo bratu okrožnemu podpredsedniku Fr. Tratniku. Imenovani je nadaljeval zanimivo snov o »Zgodovini šolstva na Slovenskem«. Podal nam je v glavnih obrisih lep pregled,

kako se je razvijalo in kakšen pomen je imelo šolstvo nekdanj ter kak pomen ima sedaj v najnovejšem času. Navedel nam je glavne reformatorje šolstva, ki so si pridobili neveljivih zaslug na tem polju, med njimi tudi našega slavnega pedagoga Ant. Martina Slomška, kakor tudi znamenitega pesnika Valentina Vodnika, katerima ohrani slovensko ljudstvo gotovo nepozaben spomin.

Prav zanimivo je predaval tudi dne 26. septembra gospod bogoslovec Fr. Kanduč o »Zgodovini mladeniške organizacije na Slovenskem«. Zanimivo je bilo poslušati, kako so se najprvo začeli organizirati mladeniči na Štajarskem, omenil je tudi Vseslovenski mladeniški shod, ki se je vršil leta 1904 na Brezjah, ter kako se je bliskoma razširila ideja o telovadnih odsekih na Kranjskem, ki jih imam v tako kratkem času že jako veliko. Konečno nam je podal tudi nekaj glavnih načrtov, po katerih mora vsak zaveden telovadelec hoditi.

K besedi se je oglašil gospod kaplan Perko, ki je primerjal iz svoje lastne skušnje, kakšno stališče zavzemajo telovadne odseki in mladeniške Marijine družbe. Pripovedoval nam je, kako fantje radevolje vstopajo v novoustanovljene telovadne odseke. Prepričal se je, da majo telovadni odseki in mladeniške Marijine družbe, tudi drugo razvedrilo in sicer telovadbo. Skrajni čas je bil že, da so se osnovali telovadni odseki, ki nudijo mladeničem dovolj izobrazbe, kajti mladina ako se vedno ne giblje in ne izobrazuje, je podobna megli, ki se leno vlačí sem in tja nad vodo.

Iz tega kratkega poročila je razvidno, kje se goji izobrazba, čeprav nasprotniki vpriječijo o srednjeveški temi itd. Bratom predavateljem se tem potom srčno zahvaljujem za njihov trud z željo, naj bi nas tudi v nadalje večkrat posetili. Na zdar!

Cirknica.

Seja se je vršila dne 10. oktobra t. l. v Cerknici. — Podpredsednik Klavžar naznanil svoj odstop radi presejitve. — Vzamejo se na znanje poročila v okrožje spadajočih odsekov. — Odsek na Rakeku se sprejme v okrožje. Istotako odsek v Loškem potoku. — Na novo se sprejmeta v odbor brata Gombač in Matičič iz Rakeka. — Sprejme se predlog, da se morajo vse morebitne prireditve v okrožje spadajočih odsekov naznaniti predsedstvu. — Sprejme se novi poslovnik. — Sklene se prirediti dne 30. oktobra izlet na Križno goro, ki naj bo obenem združen s tečajem.

Odseki.**Kranj.**

Kako razprostiramo svoja krila v gorenjski metropoli.

Naš mladi Orel razteza že čvrsto svoja krila. Čuti se dan za dnem močnejšega. Pešala je sicer prvo polovico minulega meseca njegova živahnost, ker ni bilo telovadnega orodja, katero je bilo že zdavnaj naročeno. Znana počasnost naše državne železnice je morala tudi našemu odseku delati zapreke. Toda po resnici govoreno je bila ta zamuda Orlu le v korist, ker je v tistem času čakanja odpadlo nekaj nerabljivih elementov, mesto katerih nam je sedaj došlo nekaj novih moči in so ob tem čiščenju tudi prejšnji dobri mladeniči postali stanovitejši.

Redne vaje imamo sedaj v torkih in četrtek ob 8. uri zvečer in pa v nedeljah po popoldanski službi božji. K tem jih prav redno prihaja dvanajst. Naraščaj telovadi v četrtek popoldne in v nedeljah od 11.—12. ure dopoldne. Tudi ta se z vsako uro množi.

Seje smo imeli dozdej tri, ki so bile jako živahne. Precej pametnega se je že sklenilo, največ po modrih nasvetih izkušenega načelnika brata Puharja. Ta si tudi mnogo prizadeva, da v okolici zasnuje telovadne odseke. Tako je bil zadnji nedeljo z dvanajstimi člani našega odseka v Naklem, kjer se je zbralo 35 mladeničev in skle-

nilo v kratkem ustanoviti Orla. Na ustanovni občni zbor odpošlje naš odsek obilno zastopstvo.

Mirno delovanje Orla boli naše Sokole. Da bi nas zadušili, pobirajo v svoje društvo vse od kraja. Precej smeti že imajo. Ne zavidamo jim števila, a povemo jim, da s tem sami sebi kopljejo jamo. Peče jih tudi križ na naših znakih, pa naj jih le, saj ravno v tem znamenju bomo mi zmagali. — Na zdar!

Kamnik.

Občni zbor.

V nedeljo, dne 10. vinotoka, se je vršil občni zbor našega telovadnega odseka. Udeležilo se ga je nad 30 članov. Po pozdravu br. predsednika poda br. Kladnik načelniško poročilo. Izvaja približno sledeče:

Odsek šteje 26 telovadcev za proste vaje, izmed teh jih telovadi 5 v prvi vrsti na orodju in 10 v drugi vrsti. Javno smo nastopili 18krat, in sicer 10krat korporativno in 8krat po deputaciji. Korporativno smo nastopili v Radomljah, 2krat v Komendi, 2krat v Radomljah, 2krat pri sveti maši, in sicer ob stoletnici bitke pri Aspernu ter 18. avgusta pri pogrebu gospe Alojzije Žargi, pri izletu v Stranje, ter 8. avgusta v Kamniku. Po deputacijah je bil odsek zastopan pri Zvezni seji v Bohinjski Bistrici, ustanovitvi Orla v Vodicah, pogrebu br. Valljavca v Mengšu, pri javni telovadbi na Viču, v Šmartnem pri Litiji ter ustanovitve Orla v Mekinjah. Kroje ima 33 bratov kamniškega odseka in 5 pododseka v Smarci, torej skupno 38 krojev, kar je lepo število.

Tajniško poročilo: Odsek je imel v preteklem letu 15 sej. Veliko dela je imel odbor s prireditvijo javne telovadbe v Kamniku dne 8. avgusta. Odsek je bil tudi vedno zastopan pri okrožnih sejah kakor tudi pri dveh sejah Zveznega odbora v Kamniku. Pristopilo je 33 članov, izstopilo pa 20 članov, tako da šteje odsek 59 članov.

Br. Jovan poroča o blagajniškem stanju. Prejemkov je bilo 1439 K 19 h, izdatkov 1388 K 61 h, torej je preostanka 50 K 58 h. Dolga je okroglo 150 K, terjatev pa do 500 K, tako da je blagajniško stanje še precej povoljno. Pri javni telovadbi je imel odsek 147 K 59 h dobička.

Poročila se vzamejo z odobravanjem na znanje. Nato se preide k volitvam. Predsednikom je izvoljen br. Maier Anton, načelnikom br. Hladnik Mihael. V odbor so izvoljeni: Weibl Julij podpredsednik, Jerič Franc tajnik, Pogačar Andrej blagajnik, Benkovič Valentin in Karol namestnikom, Albrecht Karol, Bizjak Ivan, Janežič Anton, Osenar Ivan in Bore Franc odbornikom.

V prvi seji novega odbora dne 15. oktobra se je sklenilo, da se odsek udeleži enkrat na leto, in sicer o Veliki noči, skupnega svetega obhajila. Ta sklep je obli-gaten za vsakega člana telovadnega odseka.

Jesenice.

Telovadba. — Naraščaj. — Zimsko delo.

V zadnji »Mladosti« smo poročali o našem delovanju v zimski sezoni v izobraževalnem oziru. Sedaj pa vam hočemo povedati, kako kaj telovadimo.

Telovadimo petkrat na teden in sicer v sledečem redu: torek zvečer od pol osme ure do pol devete ure vaditeljske vaje, potem prosta telovadba vseh članov. Četrtek dopoldan naraščaj, zvečer redna telovadba članov. Petek zvečer od pol 8. do 9. ure naraščaj. Nedelja dopoldne po maši redna telovadba. Članov imamo čez 30, naraščaja pa 60. Lepo število, kajne, pa je tudi mnogo truda z njimi. Od nekaterih je prav mnogo upati, da postanejo enkrat požrtvovalni Orli in pa tudi vrli telovadci. Stariši se tudi zavedajo, kam pošiljajo svoje otroke, kajti v društvu so res kakor doma. Smejo hoditi tudi k predavanjem ob nedeljah zvečer. Pri zadnji seji smo izbrali nekaj boljših telovadcev za pripravnike, da se bodo učili da postanejo enkrat vaditelji.

Odborovo sejo imamo vsakih 14 dni in sicer odborovo v četrtek pred telovadbo, vaditeljsko pa v torek. Res krepko deluje Orel na Jesenicah, čeravno ima tudi

mного nasprotnikov, posebno nas sramotijo in zaničujejo nekateri izmed Sokolov; psujejo nas z različnimi tujimi imeni, pišejo v tovarni na skrivnih kotih raznovrstne izraze, posebno imajo na piki našega hrabrega predsednika brata Krivca. Kakšnega novinca tudi prav radi vzamejo na piko, misleč da ga s tem odvrnejo od Orla, toda s tem nam ne delajo nikake škode ampak nam sami izčistijo naše vrste, kdor namreč zaradi nasprotnega zbadanja odstopi, ta ni nas vreden.

Mного se imamo zahvaliti za tako uspešno delovanje našega odseka »Katol. del. društvu« ki nam gre vsestransko na roko in pa gospodu Čuku. Bog ga živi! Na zdar!

Mengeš.

Na telovadni tečaj od 7.—21. novembra pošljemo enega, oziroma dva telovadca. Želeti je med odsekom nekoliko več zanimanja za ta tečaj, ki je velikega pomena za našo mladeniško organizacijo.

Dobro bi bilo in tudi nujno potrebno, da se prav kmalu skliče velik mladeniški shod za celo kamniško dekanijo, in sicer v Mengeš, da se tudi naši mengeški fantje navdušijo, katerih velika večina bi bila lahko v našem taboru, pa žalibog niso, ker se boje javno nastopiti. Drugi zopet preveč ljubijo kozarček, ker mislijo, da je tam njih sreča. Znan mi je dogodek z neke tukajšnje gostilne, ko so se neki večer spravili nad našega moža, ki je zagovarjal naše ideje. Prišlo je nazadnje do trdih besedi. In kaj je vzrok temu? Sokol, ki je plačal za vino, samo zato, da so bolj blatili, kar je Božjega, in ki tudi Orla videti ne more. Najzalostnejše pa je, da so nekateri naši začeli trobiti v njih naprednjaški rog.

Do Božiča enkrat bomo zopet priredili veselico in ob Novem letu zopet, da tako počasi poplačamo dolg, ki ga imamo še na orodju, čeprav ni veliko. Telovadilo se bo v zimski sezoni tudi ob nedeljah. 3. oktobra, ko je priredilo »Katol. slov. izobraževalno društvo« posebni vlak na Trsat, se je tega izleta tudi precej Orlov udeležilo; trije so bili za reditelje. V nedeljo 24. oktobra smo priredili izlet v Ihan; ob tej priliki smo se pustili skupno fotografirati. Še ene stvari ne smem zamažati. Vrli naš brat Kecelj, je v svoji vasi Trzin, ki šteje do 150 hiš, pripravil vse trgovce do tega, da prodajajo vsi brez izjeme vžigalice v prid obmejnemu Slovencem. Bratje Orli, posnemajmo vsi tega brata in agitirajmo, da ima vsak naš trgovec tudi naše vžigalice.

1. novembra je vzel od nas slovo brat načelnik I. Rode, ki je šel za nekaj časa v združeno šolo. Telovadbo je sedaj prevzel brat M. Hribar in obenem smo ga tudi za načelnika izvolili, za podnačelnika pa brata Oražna.

Večkrat se sliši in tudi sam sem že zadel na to: Zakaj je na novih Orlovih znakih križ? To vprašanje seveda stavijo liberalci in Sokoli. Enkrat za vselej jim bodi povedano, da se mi, mladeniška organizacija pod znakom Orla, borimo s križem, za naše narodne in verske svetinje! Naj nas torej nikar ne vprašujejo: Zakaj je križ? Na zdar!

Naklo nad Kranjem.

Nov odsek.

V nedeljo dne 31. oktobra se je zasnova tukaj telovadni odsek Orel. K temu sestanku so prihitali neustrašeni Orli iz Kranja. Načelnik teh, g. Ivan Puhar razloži zbranim mladeničem pomen telovadne organizacije in dolžnosti Orlov. V zagotovilo obstanka se je sklenilo, da se bodo vsako nedeljo v Kranju podučevali predtelovadci za celo dekanijo. Na zdar!

Podbrezje.

V nedeljo, dne 24. oktobra je predaval v našem izobraževalnem društvu brat Podlesnik iz Ljubljane in nam razlagal ter povdarjal, kako zelo so potrebna izobraževalna društva med ljudstvom; da pa društvo živi, zato so potrebni odseki. — Naš telovadni odsek šteje sedaj 17 rednih članov. Fantje, le s korajžo skupaj, da nas bo zmeraj več! Odbor je sledeči: predsednik,

Kristijan Tomažin; podpredsednik, Andrej Jošt; tajnik, Jakob Keršič; blagajnik, Jožef Rebolj. Vaditeljski zbor: načelnik, Janez Lužan; podnačelnik, Janez Brejc. — Naš telovadni odsek je sedaj na trdnih nogah, imeli smo pa precej nasprotja. 8. novembra bo šel načelnik brat Janez Lužan na mladeniški tečaj; začetek je navadno povsodi težak. Fantje korajžo. Kreпки Na zdar!

Št. Rupert.

Mladiški shod. — Nasprotniki.

Čez dolgo časa se zopet oglašamo. Toda sedaj upamo, da se bo o nas pač večkrat slišalo. Za preteklo dobo se pač ne moremo posebno hvaliti z uspehi, zato pa gledamo z boljimi nadami v prihodnost.

24. oktobra je bil tu shod mladeničev naše dekanije. Vseh udeležencev je bilo krog 500. Govorili so mokronoški nadučitelj g. Ivane Pirnat, gospod kaplan Strehar in Žitnik, brat načelnik V. Jeločnik, zadržni revizor g. Schöff in odsekov član brat Odlazek. Med občinstvom je sedaj opaziti veliko več zanimanja kakor prej. Napravili smo si že tudi 16 uniform in sedaj so jih naročili zopet trije bratje. Uniforme so posebno bodle v oči naše svobodomiselnih prijateljev, a se jih bodo morali privaditi, zato bomo že skrbeli.

Tukaj se vali tudi neka ptica, ki se bo imenovala Sokol, toda gre precej slaba z njo. Par stebrov tega liberalnega gnejzda se že podira, toda tudi ostali stojijo slabo. Iz naših vrst šel jih je podpirati tudi naš načelnik. Škoda zanj. Nam bi bilo prav žal, ako bi z njihovega prizadevanja ne bilo nič, ker, akoravno nasprotni Sokolu, vendar pozdravljamo njega ustanovitev v nadi, da mi pri tem pridobimo. Dosedaj je vladala pri nas neka čudna zaspanost med fanti; ako pa se ustanovi nasprotno društvo, moral bo vsak pokazati svojo barvo in se pridružiti ali Orlom ali pa razgrajalcem in pobijalcem šip. Toda trdno upamo, da bode tudi lepa šentrupeška dolina šla rajše pod okrilje Orla, kakor pa pod mršave peroti krmežljavega Sokola. Prihodnjik kaj več o naših načrtih in delih. Na zdar!

Dobrepolje.

Od 26. septembra do 3. oktobra se je pri nas vršil sveti misijon. Lepo je bilo videti, ko so v petek pri mladeniškem svetem obhajilu tudi naši Orli pristopili k Mizi Gospodovi. Seveda so nekaterne naše uniforme zelo bodle v oči, ali nas vse to nič ne briga. Bratje le krepko naprej po začrtani poti!

Za telovadni odsek so darovali: brat Andrej Orehek, kaplan 50 K; g. A. Pfajfar, župnik v Drazgošah, 8 K. Iskrena hvala. Dal Bog mnogo posnemovalcev. Na zdar!

Spodnja Idrija.

Kako hočemo organizirati izobraževalno in vzgojno delo.

Zamujeno nadomestiti je naše prvo delo sedaj; nekolikorkrat je namreč »Mladost« izšla že brez spodnje-idrijskega dopisa. Imeli smo mnogo dela, ki nas je v tem oziru zadržalo.

Dne 19. septembra smo napravili veselico na prostem, za kar nam je vreme kakor nalašč služilo. Predstavljali smo dve burki »Za letovišče« in »Pravica se je izkazala«, ki sta se v priznanje vsem igralcem - telovadcem uprizarili izvrstno. Brat predsednik je najprvo z navdušenimi besedami pozdravil navzoče občinstvo; končno se je še gospod Gruđen z Vojskega oglašil in s krasnimi besedami navdušil našo organizacijo ter neusmiljeno ožigosal naše liberalce. Med posameznimi točkami je sviral idrijski orkester »Kat. del. družbe«.

Pri odborovi seji dne 27. septembra se je sklenilo, da pričnemo sedaj v dolgih zimskih večerih tudi z izobraževalno šolo, ki bo vsak petek eno uro. Sklenilo se je tudi, ker imamo znatno število naraščaja, naj se vrši vsako nedeljo vzgojna šola. Predavatelj naj jih navaja k vsemu dobremu; uči na jih posebno deklamacij in predavanj.

Izgubili smo tudi vzornega telovadca, brata Antona Rejca; odšel je namreč k vojakom. Bil je poprej tajnik odsekov in knjižničar »Katol. slovenskega izobraževalnega društva«. Bridko je bilo slovo, ker je bil pri vseh priljubljen, a tolažila nas je misel, da pride nazaj še bolj izkušen in z istimi ideali v prsih, kakor odhaja.

Za danes bodi dovolj v kratkem se zopet oglašimo. Na zdar!

Vipava.

Pobožne želje.

Od vipavskega Orla so šli štirje k vojakom. In kako čudno? Kar iz dveh hiš štirje, dva brata in dva brata. V nedeljo 3. oktobra smo se poslovili od ljubih nam bratov. Globoko v srce so nam segle besede brata predsednika, dekana. Ganljivo, s solzami v očeh, res kakor bratje smo se poslovili. Nismo razgrajali, ne kleli, ne bili pijani, ampak dostojno smo se poslovili od ljubih nam Vipavcev.

Seveda naši dobri prijatelji so se na tihem smejali. Sedaj bode ob odsek. Sokol se bode kmalu pojavil v Vipavi. Njih najsrčneje misli in želje. Bebci, ob odsek da bode? Na žalost Vam povemo, da ste se jako varali. Mislite, da je odsek, kakor vaša družva, ki se razdirajo, ako pade njega glava. Tu so fanti, ki niso zajemali vaše olike, se ne dajo polivati s petroljem, se ne valjajo v blatu in tudi ne posečajo razuzdanih plesov, ampak dobivajo izobrazbo od drugod, od tam, kjer se dobi izobrazba, ne od vas topastih in neizobraženih. In zato tudi odsek še živi in vas bode preživel. In tudi ako se kak gospod zaroti še tako močno, da mora te »čuke« iz trga spraviti, se mu ne posreči! In vi »prijatelji« naroda in mladine, mislite, da bodo Orli mirno gledali, kako bode pri zastrupljani mladini? Ne in ne! Ti fantki, ki so pri odseku vam bodo delali pregrevce. Naravnost v srce vam bodo segli! Niste izobraženi, ako niste v Kristusu. Vas je zbudlo. Imamo še več orožja zoper Vas. Na zdar!

Grgar.

Nov odsek.

Dne 24. oktobra se je tudi pri nas ustanovil telovadni odsek. Željno smo pričakovali tega dne. Obiskali so nas pri tej priložnosti dragi bratje iz Gorice, Mirna, Solkana in Št. Ferjana.

Govorila sta na ustanovnem shodu brat Vuk iz Mirna in brat Kremžar iz Gorice. Prvi nam je povedal nekaj praktičnih navodil, med temi tudi to, da je prvo pravilo telovadcev: redno obiskovanje vaj. Brat Kremžar pa nam je v navduševalnem govoru razložil pomen Orlov. Da bi lažje razumeli, primerjal je našo organizacijo s sokolsko in v naših srcih je vsplamtela misel: »Nikoli nočemo piti motne vode, ampak vedno iz čistega studenca krščanske organizacije Orlov.«

Odbor je sledeči: načelnik, brat Doljak Franc; podnačelnik, brat Selč Jožef; predsednik, Filipič Janez; podpredsednik Trnovc Ciril; tajnik, Vodopivec Anton Afred; blagajnik Valantič Janez ter njegov namestnik Doljak Karol. Na zdar!

Batuje selo.

Nov odsek.

Slovenska javnost niti ne ve za nas in marsikdo še ne slutiti, da tudi mi živimo pod božjim solncem. In kdor ve za nas, gotovo misli, da se niti ne zmenimo za današnje svetovno vrvenje ter spimo spanje lenega. Toda temu dragi bratje, ni tako! Tudi pri nas kakor povsod drugod se bije boj med lučjo in temo. Da pa ta luč še bolj vzplamti ter razlije svoje svitile žarke tudi v doslej neprodorno temo in mračnjavstvo smo ustanovili Orla, za župnijo Batuje 27. junija t. l. Pri ustanovnem obč. zboru se je takoj oglašilo za pristop k odseku 25 vrlih krepkih fantov. Izmed teh se jih je takoj odločilo za telovadbo na drogu 12, kateri so pa že dozdej pokazali da imajo poklic zato. Naraščaja imamo do zdaj šest.